

Sygn. akt IV U 1527/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 stycznia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Częstochowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Robert Grygiel

Protokolant starszy sekretarz sądowy Karina Zbroińska

po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2018 roku w Częstochowie na rozprawie

sprawy M. A.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w W. Wydziałowi Realizacji Umów Międzynarodowych

o prawo do renty rodzinnej

na skutek odwołania M. A.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w W. Wydziału Realizacji Umów Międzynarodowych

z dnia 22 sierpnia 2017 roku Nr (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt IV U 1527/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 sierpnia 2017 roku nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. Wydział Realizacji Umów Międzynarodowych, po rozpoznaniu wniosku M. A. z dnia 31 lipca 2017 roku o przyznanie jej prawa do renty rodzinnej po zmarłym E. A., odmówił wszczęcia postępowania.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy powołał się na treść przepisu art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i wskazał, że w niniejszej sprawie nie zachodzą okoliczności wymienione w/w przepisie, tj. nie przedłożono nowych dowodów ani nie ujawniano nowych okoliczności po uprawomocnieniu się decyzji, a wniosek M. A. o przyznanie prawa do renty rodzinnej opiera się wyłącznie na dowodach, które były już rozpatrzone przez ZUS i Sąd Okręgowy.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła M. A., podnosząc że organ rentowy nie uwzględnił wszystkich okresów zatrudnienia zmarłego E. A. w kraju i za granicą. Do odwołania w/w załączyła dokumenty, które w jej ocenie potwierdzają zatrudnienie E. A. na terytorium Niemiec i Holandii.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, powołując się na argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Dodatkowo organ rentowy wskazał, że wobec załączenia do odwołania nowej dokumentacji w sprawie okresów ubezpieczenia E. A. przebytych na terenie Niemiec i Wielkiej Brytanii, podjął międzynarodowe postępowanie w sprawie uzyskania potwierdzenia zagranicznych okresów ubezpieczenia. W

przypadku uzyskania potwierdzenia ubezpieczenia w Wielkiej Brytanii i Niemczech, dokonana zostanie rewizja sprawy
i wydana zostanie nowa decyzja.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W dniu 7 stycznia 2013 roku M. A. i K. A. złożyli
w organie rentowym wnioski o przyznanie im prawa do renty rodzinnej po zmarłym
w dniu 21 grudnia 2012 roku E. A..

Decyzjami z dnia 10 czerwca 2013 roku na (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. Wydział Realizacji Umów Międzynarodowych odmówił przyznania M. A. i K. A. prawa do żądanego świadczenia. W uzasadnieniach decyzji organ rentowy wskazał, że zmarły E. A. nie miał ustalonego prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy i nie spełniał warunków wymaganych do nabycia prawa do tych świadczeń.

W szczególności w/w legitymował się okresem ubezpieczenia w Polsce w wymiarze 6 lat, 9 miesięcy i 6 dni okresów składkowych i nieskładkowych oraz okresem ubezpieczenia w Holandii w wymiarze 4 lat, 7 miesięcy i 20 dni okresów składkowych, co łącznie stanowi 11 lat, 4 miesiące i 26 dni, w tym tylko 4 lata, 3 miesiące i 28 dni w dziesięcioleciu poprzedzającym złożenie wniosku (od 7 stycznia 2003 roku do 6 stycznia 2013 roku) oraz w dziesięcioleciu poprzedzającym powstanie niezdolności do pracy (od 21 grudnia 2002 roku do 20 grudnia 2012 roku).

W dniu 10 lipca 2013 roku M. A. i K. A. odwołali się od decyzji z dnia 10 czerwca 2013 roku do Sądu Okręgowego w Warszawie, który postanowieniem z dnia 6 września 2013 roku przekazał sprawę do Sądu Okręgowego w Częstochowie według właściwości.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 18 sierpnia 2015 roku, IV U 2189/13 Sąd Okręgowy w Częstochowie oddalił odwołania M. A. i K. A. od decyzji ZUS z dnia 10 czerwca 2013 roku.

W toku trwającego postępowania sądowego odwołujący złożyli do akt sprawy nowy dokument, pod postacią wystawionego przez Zakład Karny nr 2 w S. zaświadczenia o wykonywaniu pracy z dnia 13 maja 2014 roku, z którego wynika, że E. A. podczas odbywania kary pozbawienia wolności pracował w okresach od 25 lutego 1980 roku do 17 sierpnia 1981 roku, od 11 listopada 1981 roku do 22 stycznia 1982 roku i od 29 stycznia 1982 roku do 29 listopada 1982 roku.

W związku z powyższym organ rentowy z urzędu ponownie rozpoznał uprawnienie M. A. i K. A. do renty rodzinnej po zmarłym E. A. i następnie decyzjami z dnia 4 sierpnia 2014 roku nr (...) odmówił przyznania im tego prawa. W uzasadnieniach decyzji organ rentowy wskazał, że po uwzględnieniu okresu zatrudnienia w Zakładzie Karnym zmarły E. A. legitymował się okresem ubezpieczenia w Polsce w wymiarze

9 lat, 3 miesiące i 12 dni okresów składkowych i nieskładkowych oraz okresem ubezpieczenia w Holandii w wymiarze 4 lat, 7 miesięcy i 20 dni okresów składkowych, co łącznie stanowi 13 lat, 11 miesiące i 2 dni, w tym jednak tylko 4 lata, 4 miesiące i 1 dzień w dziesięcioleciu poprzedzającym złożenie wniosku (od 7 stycznia 2003 roku do 6 stycznia 2013 roku) oraz 4 lata, 6 miesięcy i 15 dni w dziesięcioleciu poprzedzającym powstanie niezdolności do pracy (od 21 grudnia 2002 roku do 20 grudnia 2012 roku).

Od powyższych decyzji M. A. i K. A. nie wnosili odwołania.

W dniu 31 lipca 2017 roku M. A. złożyła ponowny wniosek o przyznanie jej prawa do renty rodzinnej po zmarłym E. A., załączając do niego jedynie wystawione przez Zakład Karny nr 2 w S. zaświadczenie o wykonywaniu pracy z dnia 13 maja 2014 roku, wraz z własnym pismem, w którym podniosła, że w jej ocenie w/w zaświadczenie nie zostało dotychczas uwzględnione przez organ rentowy.

Rozpoznając powyższy wniosek organ rentowy wydał zaskarżoną w niniejszej sprawie decyzję z dnia 22 sierpnia 2017 roku.

(v. akta rentowe, akta sprawy IV U 2189/134 Sądu Okręgowego w Częstochowie)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 476 § 2 k.p.c., przez sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych rozumie się sprawy, w których wniesiono odwołanie od decyzji organów rentowych, dotyczących:

1) ubezpieczeń społecznych;

2) emerytur i rent;

4) innych świadczeń w sprawach należących do właściwości Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;

5) świadczeń odszkodowawczych przysługujących w razie wypadku lub choroby pozostających w związku ze służbą wojskową albo służbą w Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Biurze Ochrony Rządu, Służbie Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego oraz Centralnym Biurze Antykorupcyjnym.

Przez sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych rozumie się także sprawy wszczęte na skutek niewydania przez organ rentowy decyzji we właściwym terminie, a także sprawy, w których wniesiono odwołanie od orzeczenia wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności, sprawy o roszczenia ze stosunków prawnych między członkami otwartych funduszy emerytalnych a tymi funduszami lub ich organami oraz sprawy ze stosunków między emerytami lub osobami uposażonymi w rozumieniu przepisów o emeryturach kapitałowych a Zakładem Ubezpieczeń Społecznych (§ 3).

Jak wynika z literalnej treści cytowanego powyżej art. 476 § 2 i 3 k.p.c., sąd władny jest rozpoznać jedynie odwołanie ubezpieczonego wniesione od konkretnej decyzji organu rentowego, ewentualnie skargę na niewydanie przez organ rentowy decyzji w przepisany terminie. Jednocześnie oczywiste jest, że w przypadku odwołania od decyzji organu rentowego, zakres rozpoznania tegoż odwołania przez sąd nie może wykraczać poza zakres objęty zaskarżoną decyzją i jeśli ubezpieczony w odwołaniu podnosi tego rodzaju okoliczności, to zależnie od sytuacji jego żądanie w tym zakresie należy przekazać organowi rentowemu jako nowy wniosek (art. 477¹⁰ § 2 k.p.c.), lub też jego odwołanie będzie podlegało odrzuceniu jako wniesione od nieistniejącej decyzji (art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c.).

W niniejszej sprawie zaskarżoną decyzją z dnia 22 sierpnia 2017 roku organ rentowy nie odmówił przyznania M. A. prawa do renty rodzinnej po zmarłym E. A., ale na mocy art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z FUS odmówił wszczęcia postępowania w tej sprawie. W konsekwencji również przedmiotem rozpoznania niniejszej sprawy nie jest uprawnienie M. A. do renty rodzinnej, ale jedynie zasadność odmowy wszczęcia postępowania w tej sprawie przez organ rentowy.

Mając powyższe na uwadze należy wskazać, że decyzją z dnia 10 czerwca 2013 roku na (...) organ rentowy odmówił przyznania M. A. prawa do renty rodzinnej po zmarłym mężu E. A., a odwołanie wniesione od tej decyzji przez M. A. zostało w całości oddalone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 18 sierpnia 2015 roku, IV U 2189/13, wobec czego decyzja ta stała się ostateczna. Podobnie ostateczna stała się decyzja organu rentowego z dnia 4 sierpnia 2014 roku nr (...), wydana z urzędu na skutek złożenia przez M. A. w toku trwającego postępowania sądowego w sprawie IV U 2189/13 wystawionego przez Zakład Karny nr 2 w S. zaświadczenia o wykonywaniu pracy z dnia 13 maja 2014 roku.

Zgodnie z art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach

i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 1383 ze zm.), w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli:

- 1) po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość;
- 2) decyzja została wydana w wyniku przestępstwa;
- 3) dowody, na podstawie których ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się fałszywe;
- 4) decyzja została wydana na skutek świadomego wprowadzenia w błąd organu rentowego przez osobę pobierającą świadczenie;
- 5) decyzja została wydana w oparciu o inną decyzję lub orzeczenie sądu, które zostało następnie uchylone, zmienione albo stwierdzono jego nieważność;
- 6) przyznanie świadczeń lub nieprawidłowe obliczenie ich wysokości nastąpiło na skutek błędu organu rentowego.

W niniejszej sprawie niesporne jest, że co do decyzji ZUS z dnia 10 czerwca 2013 roku i 4 sierpnia 2014 roku odmawiających M. A. prawa do renty rodzinnej po zmarłym mężu nie zachodziły okoliczności wymienione w art. 114 ust. 1 pkt 2-6 ustawy emerytalnej.

Jednocześnie zdaniem Sądu Okręgowego składając w dniu 31 lipca 2017 roku ponowny wniosek o przyznanie prawa do renty rodzinnej po E. A. odwołująca nie przedłożyła żadnych nowych dowodów i nie ujawniła żadnych nowych okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji z dnia z dnia 10 czerwca 2013 roku i 4 sierpnia 2014 roku, które miałyby wpływ na jej prawo do renty rodzinnej. Jedynym dowodem załączonym przez odwołującą do w/w wniosku było wystawione przez Zakład Karny nr 2 w S. zaświadczenie o wykonywaniu pracy z dnia 13 maja 2014 roku, które jednak było już organowi rentowemu wcześniej znane i stanowiło podstawę wydania z urzędu decyzji z dnia 4 sierpnia 2014 roku.

Faktycznie nowe – nieznane wcześniej organowi rentowemu – dowody na okoliczność uprawnienia E. A. do renty z tytułu niezdolności do pracy (rzutujące na jego staż emerytalny), M. A. załączyła dopiero do odwołania od decyzji z dnia 22 sierpnia 2017 roku, w związku z czym organ rentowy wszczął we własnym zakresie postępowanie wyjaśniające w tym przedmiocie.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy uznał, że zaskarżona decyzja z dnia 22 sierpnia 2017 roku, odmawiająca wszczęcia postępowania w przedmiocie uprawnienia M. A. do renty rodzinnej po zmarłym mężu E. A., która to kwestia została rozstrzygnięta prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 18 sierpnia 2015 roku oraz ostateczną decyzją ZUS z dnia 4 sierpnia 2014 roku, jest prawidłowa i na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oraz przepisów powołanych w treści niniejszego uzasadnienia oddalił odwołanie M. A. jako bezzasadne.